

10. Rådsbeslutning om indførelse af restriktive tiltag mod personer, der krænker menneskerettigheder i Iran

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

1. Resumé

Menneskerettighedssituationen i Iran er fortsat dybt bekymrende. Regimets hårdhændede forfølgelse af egne borgere fortsætter, specielt er de seneste måneders markante stigning i antallet af henrettelser alarmerende. Der lægges op til, at EU vedtager målrettede restriktive tiltag i form af indrejseforbud og indefrysning af aktiver for personer, der har deltaget i eller er ansvarlige for alvorlige menneskerettighedskrænkelser i Iran.

2. Baggrund

Det iranske styres meget hårdhændede forfølgelse af egne statsborgere er fortsat dybt bekymrende. Borgernes ytringsfrihed og forsamlingsret undertrykkes systematisk, de seneste måneder er antallet af henrettelser steget markant, der rapporteres om brug af tortur i forbindelse med fængsling og afhøring specielt af menneskerettighedsaktivister, journalister, advokater og oppositionelle kræfter, borgere arresteres arbitrært og retssager synes ikke at lave op til internationale standarder.

Rådet udtrykte den 21. marts 2011 dyb bekymring over udviklingen på menneskerettighedsområdet i Iran. Rådet udtrykte endvidere parathed til at drøfte menneskerettighedssituationen med de iranske myndigheder og lagde samtidig op til hurtig vedtagelse af målrettede restriktive foranstaltninger. På den baggrund lægges nu op til vedtagelse af målrettede restriktive tiltag mod personer, der har taget del i eller er ansvarlige for grove krænkelser af menneskerettigheder i Iran. Disse tiltag omfatter forbud mod indrejse og transit samt indefrysning af alle midler for navngivne personer. Ved deltagelse i visse internationale møder kan der dog gøres en undtagelse fra restriktioner efter forudgående notificering og godkendelse fra Rådet.

Listen over personer, der rammes af disse tiltag, skal vedtages af Rådet. Den er udarbejdet på baggrund af to kriterier:

1. Personer, der har deltaget i eller er ansvarlige for at lede eller gennemføre alvorlige menneskerettighedskrænkelser mod fredelige demonstranter, journalister, menneskerettighedsforkæmpere, studenter eller personer, som forsvarer deres legitime rettigheder, herunder ytringsfrihed.
2. Personer, der har deltaget i eller er ansvarlige for at lede eller gennemføre alvorlige brud på retten til en fair retssag, tortur, eller overdreven brug af dødsstraf.

De restriktive tiltag skal foreløbigt være gyldige i 12 måneder. Parallelt hermed gøres der forsøg på at indlede en menneskerettighedsdialog med Iran.

EU's restriktive tiltag er en del af et stigende internationalt pres mod Iran for at forbedre landets overholdelse af menneskerettighederne. FNs Menneskerettighedsråd vedtog den 24. marts at udpege en Special Rapporteur for menneskerettigheder i Iran, mens USA i september 2010 indførte restriktive tiltag mod en række navngivne iranske personer, pga. deres rolle i krænkelse af menneskerettigheder i Iran.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet ventes at vedtage en rådsafgørelse vedrørende gennemførelsen af målrettede restriktive tiltag mod personer, der har deltaget i eller er ansvarlige for grove krænkelse af menneskerettighederne i Iran. Parallelt søges indledt en dialogproces med Iran.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige holdning

Den danske regering har ved flere lejligheder udtalt stærk bekymring for menneskerettigheds-situationen i Iran og støtter indførelsen af målrettede EU-sanktioner, med det formål at lægge pres på regimet for en forbedring af situationen.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes bred opbakning i EU til indførelse af målrettede sanktioner mod Iran.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 18. marts 2011.